

Jan Hamáček
1. místopředseda vlády
a ministr vnitra

Praha 12. května 2020
Č. j. MV-62664-2/VS-2020
Počet listů: 3

Vážený pane veřejný ochránce práv,

dopisem ze dne 30. 3. 2020 pod č. j. KVOP-13212/2020, sp. zn. 986/2020/VOP/JHL, jste mne, v souvislosti s vyřizováním podnětu paní Anny Hackerové, bytem Duchcovská 414/88, Teplice, vůči postupu Městského úřadu Stod, požádal podle ustanovení § 15 odst. 2 písm. c) zákona č. 349/1999 Sb., o Veřejném ochránci práv, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o Veřejném ochránci práv“), o stanovisko k otázce, zda v situaci, kdy má správní orgán k dispozici pouze protichůdná tvrzení oznamovatele a podezřelého, se oznámení odkládá podle ustanovení § 76 odst. 1 písm. a) nebo podle písmene k) téhož ustanovení zákona č. 250/2016 Sb., o odpovědnosti za přestupky a řízení o nich, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o odpovědnosti za přestupky“). Jedná se tedy o posouzení otázky, zda v uvedené situaci správní orgán má rozhodnout o odložení věci z důvodu, že došlé oznámení neodůvodňuje zahájení řízení o přestupku [písmeno a)], nebo z důvodu, že nezjistí do 60 dnů od přijetí oznámení nebo ode dne, kdy se o přestupku dozvěděl, skutečnosti odůvodňující zahájení řízení proti určité osobě [písmeno k)].

K věci dále uvádíte, že povinnost správního orgánu odložit věc podle písmene a) dopadá pouze na ty situace, kdy je zcela zřejmé, že se přestupek nestal, protože oznámené jednání není protiprávní. Může jít např. o taková oznámení, která upozorňují na porušení pravidel slušného chování, které však nepřekračuje hranici pouhé neslušnosti (čili nemůže se jednat o přestupek hrubé urážky na cti podle ustanovení § 7 odst. 1 písm. a) zákona č. 251/2016 Sb., o některých přestupcích, ve znění pozdějších předpisů). Shodně předmětné zákonné ustanovení, jak konstatujete, vykládala i Vaše předchůdkyně, a stejně je chápe i komentářová literatura. V předložené věci, kdy shora jmenovaná stěžovatelka tvrdí, že podezřelý se na ni osopil, že je „kráva a že má brzy chcípnout“, by takový výrok již výrazně překročil rámec pouhé neslušnosti, a správní orgán může situaci, kdy proti sobě stojí pouze

tvrzení oznamovatele proti tvrzení podezřelého, řešit dvojím způsobem. Pokud lze očekávat, že se podaří v řízení důkazní nouzi odstranit, řízení o přestupku zahájí. Pokud toto důvodně očekávat nelze, správní orgán oznámení odloží, neboť nedisponuje zjištěními, které odůvodňují zahájení řízení proti označenému podezřelému. Tuto situaci však zákon předvídá v uvedeném ustanovení pod písmenem k), nikoli pod písmenem a).

Podotýkáte, že tento právní názor vyplývá i z judikatury Nejvyššího správního soudu, když odkazujete na rozsudek ze dne 17. 2. 2016, sp. zn. 1 As 237/2015. Předmětem kasační stížnosti, kterou soud v tomto rozsudku řešil, byla námitka, že v situaci, kdy stěžovatel sdělil správnímu orgánu totožnost pachatele (dopravního) přestupku, byl správní orgán povinen zahájit řízení proti tomuto pachateli a poté je případně zastavit, pokud by se mu vinu nepodařilo prokázat. Nejvyšší správní soud však kasační stížnost zamítl. Poukázal přitom na skutečnost, že správní orgán přestupky projednává z úřední povinnosti. Řízení zahájí jen tehdy, pokud věc neodloží nebo nepostoupí jinému orgánu. Podkladem pro zahájení řízení je buď oznámení od jiného subjektu, anebo poznatky z vlastní činnosti. V případě, který posuzoval Nejvyšší správní soud, správní orgán disponoval pouze tvrzením stěžovatele, že vozidlo na místě zaparkoval jím označený pachatel. Správní orgán neměl k dispozici žádného svědka, jehož svědectví by umožňovalo prokázat totožnost osoby, která vozidlo na místě zaparkovala. Nejvyšší správní soud proto dovodil, že za této situace neexistovaly skutečnosti odůvodňující zahájení řízení proti určité osobě. Správní orgán proto podle něj postupoval správně, pokud řízení o přestupku odložil z důvodu, že do 60 dnů ode dne, kdy se o přestupku dozvěděl, nezjistil skutečnosti odůvodňující zahájení řízení proti určité osobě.

Svůj dopis uzavíráte konstatováním, že Krajský úřad Plzeňského kraje, který v předmětné věci nesdílí tento právní názor, jako nadřízený správní orgán ve svém správním obvodu sjednocuje praxi podřízených správních orgánů – a proto považujete za důležité, aby jeho metodická pomoc nebyla v rozporu s judikaturou správních soudů. Z toho důvodu jste se v souladu s výše citovaným ustanovením § 15 odst. 2 písm. c) zákona o Veřejném ochránci práv rozhodl požádat o mé stanovisko na postup správních orgánů v nastíněných situacích, a to ve vámi vyžádané lhůtě 45 dnů ode dne doručení Vašeho dopisu.

K výše nastíněné problematice uvádím následující:

Obecně se samozřejmě ztotožňuji s Vaším výše uvedeným výkladem, založeným na nezpochybnitelných závěrech relevantní judikatury i na odborných stanoviscích. Ty se dají shrnout tak, že pokud, jak jste již uvedl, ocitne-li se správní orgán v důkazní nouzi co do totožnosti pachatele skutku, oznámení o přestupku podle ustanovení § 76 odst. 1 písm. k) zákona o odpovědnosti za přestupky odloží. To se může týkat celé škály přestupků, resp.

případů, kdy je sice spolehlivě zjištěno protiprávní přestupkové jednání, pachatele však dohledat nelze. Takový případ řešil i Nejvyšší správní soud v citovaném rozsudku.

Tento obecný závěr však není, podle mého názoru, možné automaticky vztáhnout i na všechny další případy, jako je právě Vámi řešené odložení oznámení o přestupku hrubé urážky na cti, kdy nemusí být dost dobře možné oddělit osobně uštědřenou inzultaci od spolehlivě známé osoby (např. souseda, bývalého partnera, nebo příbuzného), která se jí měla dopustit. V tomto případě by zřejmě nemohlo z podstaty věci jít o pachatele neznámého, a nebyl by tedy dán ani důvod pro odložení věci podle výše uvedeného ustanovení zákona o odpovědnosti za přestupky. Nachází-li se v takové situaci správní orgán v důkazní nouzi – a zde bych mohl v zásadě jen opakovat, co jste již uvedl ve svém dopisu, tedy že jde o situace, kdy nelze (vůbec) očekávat, že by se v řízení podařilo tento stav odstranit – pak podle mého názoru je třeba připustit i postup podle ustanovení § 76 odst. 1 písm. a) zákona o odpovědnosti za přestupky, tedy že oznámení neodůvodňuje zahájení řízení o přestupku.

Závěrem uvádím, že z praktického hlediska však nemá význam, podle kterého ze zmíněných ustanovení bude věc odložena, neboť v obou případech se věc odkládá usnesením, které se pouze poznamená do spisu (§ 76 odst. 3 zákona o odpovědnosti za přestupky).

S pozdravem

Jan Hamáček

Vážený pan

JUDr. Stanislav Křeček

Veřejný ochránce práv

Údolní 39

602 00 Brno